

→ ENERGETICKÁ UNIE

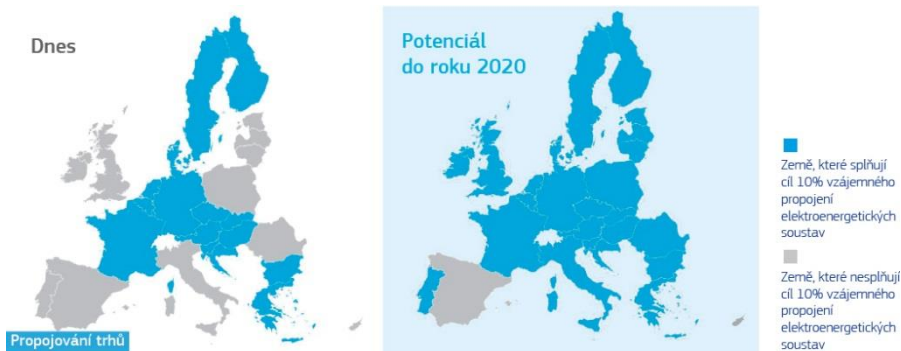
A OPATŘENÍ V OBLASTI KLIMATU

Obsah

V čem spočívá problém?	2
Co eu v této záležitosti dělá?	4
Na cestě k energetické unii: Komise předložila balíček předpisů o udržitelné bezpečnosti dodávek energie.....	9
Čistá energie pro všechny Evropany – rozvinutí růstového potenciálu Evropy	13

V čem spočívá problém?

Evropané potřebují bezpečnou, udržitelnou a cenově dostupnou energii. Vzhledem k našemu způsobu života je energie nezbytná pro základní každodenní služby, bez nichž nemůžeme my ani naše podniky fungovat. Potřebujeme ji k osvětlení, vytápění, dopravě i průmyslové výrobě. Kromě našich základních potřeb ji rovněž potřebujeme pro pračky, počítače, televizory a všechny další spotřebiče, jejichž používání si už dnes téměř neuvědomujeme. Není však snadné zajistit, abychom měli veškerou energii, kterou potřebujeme, za dostupné ceny, jak nyní, tak i v budoucnu. Máme následující hlavní problémy.

Jsme závislí na dovozu více než poloviny naší energie

Evropská unie spotřebovává pětinu celosvětově vyprodukované energie, má však poměrně málo vlastních rezerv. To má obrovský dopad na naše hospodářství. Unie je největším dovozcem energie na světě – dováží 53 % spotřebovávané energie a ročně za ni zaplatí přibližně 400 miliard EUR.

V důsledku své závislosti na omezeném počtu zemí, které nám energii dodávají, jsme zranitelní vůči narušení dodávek. v minulosti jsme například byli svědky toho, že některé země byly od dodávek plynu odříznuty.

Musíme se zabývat novými, obnovitelnými a čistými zdroji energie, jako je elektřina vyrobená z větrné, vodní a sluneční energie pomocí větrných turbín, přehrad a solárních panelů.

Evropa si také chce zachovat svou konkurenceschopnost v situaci, kdy globální trhy s energiemi přecházejí na čistější energii. Evropská unie se nechce tomuto přechodu k čisté energii pouze přizpůsobit, nýbrž chce být jeho vůdčí silou.

Celoevropská infrastruktura neexistuje

Mnohé elektrické rozvodné sítě a plynovody byly vybudovány pro vnitrostátní účely a nejsou dostatečně propojeny přes hranice. Mělo by být možné, aby elektřina a plyn volně protékaly rozvodnými sítěmi napříč Evropou.

Energie musí být také přepravována, často přes světadíly nebo pod mořem, až na místo, kde bude spotřebována. To vyžaduje vybudování sítě elektráren, která dokáže zajistit plynulé zásobování energií po mnoho desetiletí. To znamená, že jsou zapotřebí obrovské technické, logistické a finanční zdroje.

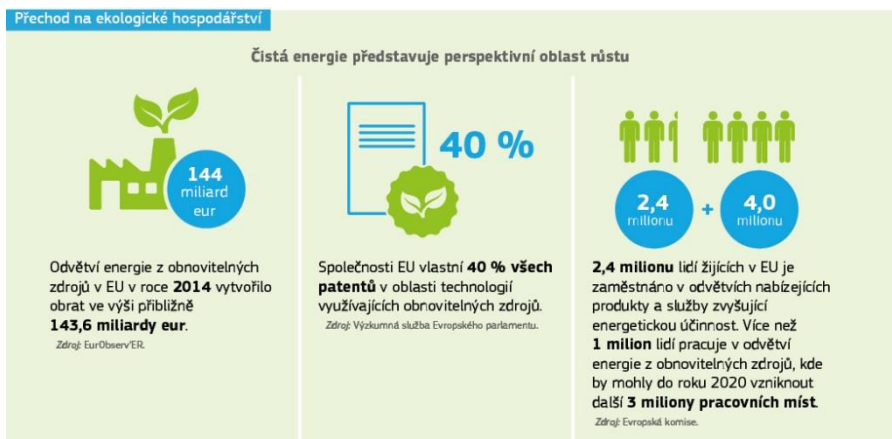
Nicméně nedostatečný přístup na celoevropský trh odrazuje investory od investování do energetické infrastruktury. v důsledku toho může dojít ke zpoždění investic do nových elektráren, které nahradí ty staré a zastaralé.

Co eu v této záležitosti dělá?

Od roku 2010 má EU cíl snížit své emise skleníkových plynů do roku 2020 alespoň o 20 %, zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů na alespoň 20 % spotřeby a dosáhnout úspor energie ve výši alespoň 20 %.

Dosažením těchto cílů může EU pomoci v boji proti změně klimatu a znečištění ovzduší, snížit svou závislost na fosilních palivech z ciziny a zachovat cenovou dostupnost energií pro spotřebitele a podniky.

Na základě dosaženého pokroku je zřejmé, že EU je na dobré cestě ke splnění svého cíle v oblasti obnovitelné energie pro rok 2020. v roce 2014 činil podíl energie z obnovitelných zdrojů již 16 %.

Hlavy států nebo předsedové vlád zemí EU se rovněž dohodli na cíli, kterým je alespoň 27% podíl obnovitelné energie do roku 2030.

Členské země EU odsouhlasily minimální cíl 27 % energetické účinnosti do roku 2030 a snížení emisí skleníkových plynů nejméně o 40 %.

V únoru 2015 Evropská komise vytyčila svou [energetickou strategii](#), která má zajistit, aby EU byla schopna své úkoly splnit. Strategie se soustřeďuje na pět klíčových oblastí:

- zabezpečení dodávek,
- rozšíření vnitřního trhu s energií,

- zvýšení energetické účinnosti,
- snížení emisí,
- výzkum a inovace.

Zabezpečení dodávek

Evropská unie musí snížit svou závislost na energii ze zahraničí. To obnáší lepší a efektivnější využívání našich domácích zdrojů energie a zároveň diverzifikaci zdrojů a dodávek.

V únoru 2016 Komise představila balíček [opatření pro energetickou bezpečnost](#), který bude minimalizovat přerušení dodávek. Balíček poprvé zavedl zásadu solidarity, podle níž v krajním případě sousední členské státy pomohou v případě závažné krize zajistit dodávky plynu do domácností a fungování klíčových sociálních služeb.

Rozšíření vnitřního trhu s energií

Energie by měla v celé EU proudit volně bez jakýchkoliv technických nebo regulačních překážek. Pouze tehdy si budou moci dodavatelé energie volně konkurovat a poskytovat nejlepší ceny pro domácnosti a podniky. Díky volnému toku energie bude rovněž snadnější vyrábět více obnovitelné energie.

V roce 2016 bylo v rámci [Nástroje pro propojení Evropy](#) na přeshraniční energetickou infrastrukturu poskytnuto 800 milionů EUR. Pro období 2014–2020 bylo vyčleněno celkem 5,35 miliardy EUR.

Tyto finanční prostředky budou investovány do projektů, jako je např. Balticconnector – první plynovod spojující Finsko a Estonsko. Až začne do roku 2020 proudit plyn, spojí tento projekt východní region Baltského moře se zbytkem energetického trhu EU a ukončí závislost Finska na jediném dodavateli plynu.

Prostředky byly též přiděleny na výstavbu plynovodu Midcat, který po svém vybudování pomůže integrovat španělský a portugalský trh se zemním plynem se zbytkem Evropy.

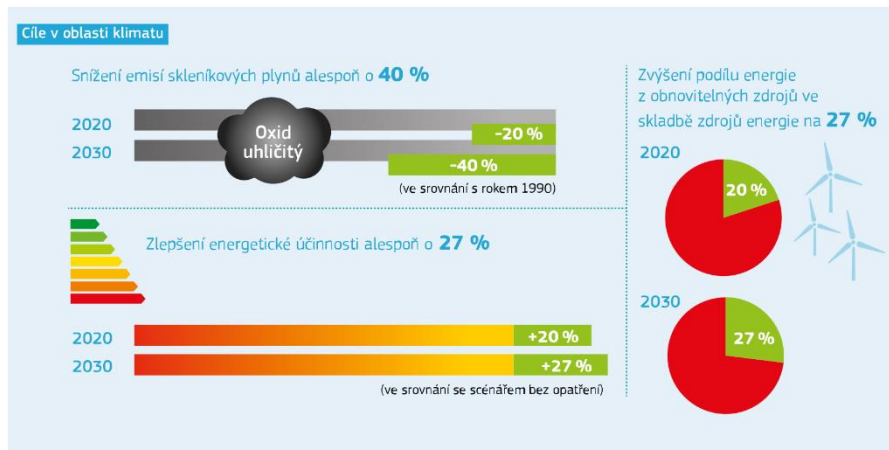
Zvýšení energetické účinnosti

Dobrým způsobem, jak snížit evropské náklady na dovoz energie a závislost na energii, je omezit její spotřebu. To znamená, že vše, co spotřebovává energii – od osobních automobilů a praček po systémy vytápění a kancelářské vybavení –, by mělo být navrhováno tak, aby spotřebovávalo méně energie.

V listopadu 2016 Komise navrhla balíček revizí právních předpisů nazvaný [„Čistá energie pro všechny Evropany“](#), který má pomoci při přechodu na systém čisté energie. Balíček obsahuje opatření k urychlení inovací v oblasti čisté energie, k renovaci evropských budov za účelem zvýšení jejich energetické účinnosti a ke zlepšení energetické účinnosti výrobků a poskytování lepších informací pro spotřebitele.

Snižování emisí

Unie usiluje o snížení emisí oxidu uhličitého alespoň o 40 % do roku 2030 a přitom hodlá modernizovat ekonomiku EU, vytvářet pracovní místa a zajišťovat růst ve prospěch všech evropských občanů.

Evropská unie sehrála v prosinci 2015 klíčovou úlohu při vyjednání celosvětové dohody o boji proti změně klimatu. Na pařížské konferenci o klimatu se 195 vlád dohodlo na omezení globálního oteplování na úroveň výrazně nižší než 2 °C v průběhu tohoto století.

v říjnu 2016 EU Pařížskou dohodu o změně klimatu formálně schválila a v listopadu tato dohoda vstoupila v platnost. To znamená, že EU (a zbytek světa) musí přijmout opatření, která jsou potřebná ke snížení emisí.

V červenci 2016 Komise navrhla závazné každoroční cíle pro členské státy týkající se emisí skleníkových plynů od období 2021–2030 pro dopravu, stavebnictví, zemědělství, nakládání s odpady, využívání půdy a lesnictví, jakož i nízkoemisní dopravní strategii.

Výzkum a inovace

V rámci výzkumného programu EU je na období 2014– 2020 vyhrazeno téměř 6 miliard EUR na výzkum v oblasti nejaderné energie. v září 2015 Komise přijala [strategický plán pro energie](#), který pomůže řešit úkoly, které je nutno splnit za účelem transformace energetického systému EU. Tento plán se zaměřuje na opatření, jež pomohou EU stát se světovou špičkou v oblasti obnovitelné energie a vyvinout energeticky účinné systémy.

Vedoucí postavení, pokud jde o technologie v oblasti alternativních zdrojů energie a snižování spotřeby energie, přinese obrovské příležitosti pro export a průmysl. To rovněž posílí růst a tvorbu pracovních míst.

Obnovitelné zdroje budou hrát hlavní úlohu v přechodu na systém čisté energie. Evropa si stanovila za cíl společně dosáhnout do roku 2030 alespoň 27% podílu energie z obnovitelných zdrojů na konečné spotřebě energie. v roce 2030 bude polovina vyráběné elektřiny v EU pocházet z obnovitelných zdrojů. Do roku 2050 by naše elektřina měla být zcela bezuhlíková.

a GLOBAL DEAL FOR CLIMATE

2°C To keep global average temperature rise below 2°C to limit dangerous climate change, the world needs a new international climate agreement to be finalised in Paris in December 2015

EU VISION FOR THE PARIS PROTOCOL

- LEGALLY BINDING FOR ALL PARTIES
- FAIR & AMBITIOUS COMMITMENTS FROM ALL PARTIES
- REGULAR REVIEWS TO INCREASE AMBITION
- ROBUST COMMON RULES FOR TRANSPARENCY & ACCOUNTABILITY

EU CONTRIBUTION
at least **-40%** GREENHOUSE GAS EMISSIONS by 2030
COMPARED TO 1990 LEVELS

NEXT STEPS 2015

DECEMBER
Paris Climate Conference
COP21

END OF MARCH
EU submits contribution

BY NOVEMBER
UN compiles all contributions

Na cestě k energetické unii: Komise předložila balíček předpisů o udržitelné bezpečnosti dodávek energie

Brusel 16. února 2016

Komise dnes představila svůj balíček předpisů o bezpečnosti dodávek energie obsahující nezbytné návrhy, které mají EU připravit na celosvětovou transformaci energetiky a také na možné přerušení dodávek energie.

Dimenze bezpečnosti dodávek energie je jedním ze základních kamenů strategie pro energetickou unii, která je klíčovou politickou prioritou Junckerovy Komise.

Realizace energetické unie: Komise předložila balíček předpisů o bezpečnosti dodávek energie

Komise dnes představila balíček opatření týkajících se bezpečnosti dodávek energie, která mají EU připravit na celosvětovou transformaci energetiky a řešit možné přerušení dodávek energie. Dimenze bezpečnosti dodávek energie je jedním ze základních kamenů strategie pro energetickou unii, která je klíčovou politickou prioritou Junckerovy Komise.

Balíček stanovuje širokou škálu opatření s cílem posílit odolnost EU vůči narušení dodávek zemního plynu. Tato opatření zahrnují snižování poptávky po energii, zvýšení výroby energie v Evropě (včetně z obnovitelných zdrojů), další rozvoj řádně fungujícího a plně integrovaného vnitřního trhu s energií a rovněž diverzifikaci zdrojů energie, dodavatelů a přepravních tras. Návrhy rovněž zvyšují transparentnost evropského trhu s energií a vytvářejí větší solidaritu mezi členskými státy.

Dnešní balíček předpisů o bezpečnosti dodávek energie je předkládán v souvislosti s novou celosvětovou a všeobecnou dohodou o změně klimatu, kterou přijali čelní světoví představitelé v Paříži dne 12. prosince 2015. Pařížská dohoda vyslala jasný signál podnikům

i tvůrcům politik, že cesta k čisté energii je nevratná, a připravila půdu pro celosvětovou transformaci energetiky.

Maroš Šefčovič, místopředseda Komise odpovědný za energetickou unii, uvedl: „Strategie pro energetickou unii, která byla zahájena před rokem, slibovala poskytnout všem Evropanům bezpečnou, udržitelnou a konkurenceschopnou energii. Dnešní balíček se zaměřuje na bezpečnost našich dodávek, avšak dotýká se všech tří hlavních cílů. Snížením naší poptávky po energii a lepším řízením našich dodávek z externích zdrojů plníme slib a posilujeme stabilitu evropského trhu s energií.“

Miguel Arias Cañete, člen Evropské komise odpovědný za opatření v oblasti klimatu a energetiku, dodal: „Po krizích v dodávkách plynu v letech 2006 a 2009, které postihly miliony občanů, jsme řekli, že se tato situace již nikdy nesmí opakovat. Zátěžové testy v roce 2014 však ukázaly, že jsme vůči vážným přerušením dodávek zemního plynu stále příliš zranitelní. Politické napětí na našich hranicích je palčivou připomínkou, že tento problém sám od sebe nezmizí. Dnešní návrhy jsou o spolehlivém, konkurenceschopném a pružném systému, ve kterém energie plynou přes hranice a spotřebitelé těží z jeho výhod. Jsou o tom, že musíme společně chránit ty nejzranitelnější občany. a jsou také o zajištění naší budoucnosti s čistou energií: mohu všechny občany ujistit, že náš závazek v oblasti přechodu na čistou energii je nezvratný a nezpochybnitelný.“

Z jakých opatření se balíček předpisů o udržitelné bezpečnosti dodávek energie skládá?

Nařízení o bezpečnosti dodávek zemního plynu

Zemní plyn hraje důležitou úlohu při přechodu na nízkouhlíkové hospodářství a zůstává významnou součástí skladby zdrojů energie využívaných v EU. Avšak stávající vnější závislost vyžaduje, aby EU posílila odolnost svých trhů pro případ, že bude muset čelit přerušením dodávek zemního plynu. Aby bylo možné plně využít výhod na likvidních a konkurenčních trzích, je nezbytné zlepšit transparentnost na trhu EU se zemním plynem. Komise hodlá zranitelnost systému řešit tím, že navrhuje, aby se při přípravě

opatření v oblasti bezpečnosti dodávek zemního plynu přešlo od vnitrostátního přístupu k přístupu regionálnímu. Návrh kromě toho zavádí zásadu solidarity mezi členskými státy, která má zajistit dodávky do domácností a základních sociálních služeb, jako je zdravotnictví, v případě, že jejich dodávky budou ohroženy z důvodu vážné krize.

Rozhodnutí o mezivládních dohodách v oblasti energetiky

EU musí zajistit, aby mezivládní dohody podepsané jejími členskými státy s třetími zeměmi a týkající se bezpečnosti dodávek zemního plynu v EU byly transparentnější a plně v souladu s právními předpisy EU. z toho důvodu zavádí předběžnou kontrolu slučitelnosti prováděnou Komisí. Tato předběžná kontrola umožňuje předtím, než dojde k vyjednání, podpisu a uzavření dohod, zkontrolovat jejich soulad s pravidly hospodářské soutěže a s předpisy v oblasti vnitřního trhu s energií. Členské státy budou muset před podpisem smluv plně zohlednit stanovisko Komise.

Strategie pro zkapalněný zemní plyn (LNG) a skladování plynu

Evropa je největším dovozcem zemního plynu na světě. Celková kapacita Evropy pro dovoz LNG je značná a v současnosti dostačuje k pokrytí přibližně 43 % současné celkové poptávky po plynu (2015). Nicméně pokud jde o přístup k LNG, zůstávají značné regionální rozdíly. Komise zavádí strategii pro zkapalněný zemní plyn (LNG), která zlepší přístup všech členských států k LNG jako alternativnímu zdroji plynu. Ústředními body této strategie jsou budování strategické infrastruktury k dokončení vnitřního trhu s energií a určení nezbytných projektů, které by ukončily závislost některých členských států na jediném zdroji energie.

Strategie pro vytápění a chlazení

Vytápění a chlazení budov a průmyslu spotřebovává polovinu energie v EU. Kromě toho je z 75 % závislé na fosilních palivech. Navrhovaná strategie pro vytápění a chlazení se zaměřuje na odstraňování překážek pro snižování emisí uhlíku (tzv. dekarbonizaci) v budovách a průmyslu. Klade rovněž důraz na skutečnost, že zvýšení energetické účinnosti a využívání obnovitelných zdrojů energie bude mít dopad na bezpečnost dodávek energie.

Vzhledem k tomu, že EU chce snížit svou závislost na externích dodavatelích, má strategičtější přístup k tomuto sektoru zásadní význam.

Souvislosti

Jednou z priorit Junckerovy Komise je vytvoření odolné evropské energetické unie, která sleduje progresivní politiku v oblasti změny klimatu. Jak je stanoveno v rámcové strategii [EU](#) z února loňského roku, je cílem evropské energetické unie poskytnout spotřebitelům v EU – domácnostem a podnikům – bezpečnou, udržitelnou, konkurenceschopnou a cenově dostupnou energii. Tento cíl bude vyžadovat zásadní přeměnu našeho energetického prostředí, avšak poskytne příležitost pro další inovace v tomto odvětví, a tak přispěje k vytváření pracovních míst, k růstu v EU a k ochraně našeho životního prostředí. Komise naléhavě vyzývá Evropský parlament a Radu, aby dnešní návrhy velmi rychle a přednostně schválily jako legislativu, která zvýší odolnost Evropy vůči potenciálnímu narušení dodávek energie.

Jednou z pěti vzájemně propojených a vzájemně závislých dimenzí energetické unie je bezpečnost dodávek energie. Klíčovými faktory pro její zajištění je dokončení vnitřního trhu a účinnější spotřeba energie, avšak bezpečnost dodávek energie v EU je také úzce spjata s rozhodnutími v oblasti energetické politiky jejích sousedů.

Čistá energie pro všechny Evropany – rozvinutí růstového potenciálu Evropy

Brusel 30. listopadu 2016

Evropská komise dnes představila balíček opatření, jejichž cílem je udržet konkurenceschopnost Evropské unie v době, kdy přechod na čistou energii mění globální trhy s energií.

Komise chce, aby EU hrála v přechodu na čistou energii vůdčí úlohu, ne jen aby se mu přizpůsobila. Proto se EU zavázala snížit emise CO₂ do roku 2030 nejméně o 40 %, přičemž chce zároveň modernizovat ekonomiku EU a vytvářet pracovní místa a růst pro všechny evropské občany. Dnešní návrhy mají tři hlavní cíle: upřednostňovat energetickou účinnost, dosáhnout vedoucího postavení v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a zajistit spravedlivé podmínky pro spotřebitele.

Spotřebitelé budou mít na trzích s energií v budoucnu aktivní a ústřední roli. v budoucnosti budou mít spotřebitelé v celé EU lepší možnosti výběru dodávek, přístup k nástrojům pro srovnání cen energií a možnost vyrábět a prodávat vlastní elektřinu. Větší transparentnost a lepší právní předpisy přinášejí občanské společnosti více příležitostí, jak se zapojit do energetického systému a reagovat na cenové signály. Balíček také obsahuje řadu opatření, která mají chránit nejzranitelnější spotřebitele.

Maroš **Šefčovič**, místopředseda Komise odpovědný za energetickou unii, uvedl: „Dnešní balíček podpoří přechod na čistou energii prostřednictvím modernizace našeho hospodářství. Evropa v posledních letech stojí v čele celosvětového boje proti změně klimatu a nyní jde příkladem tím, že vytváří podmínky pro udržitelná pracovní místa, růst a investice. Dnešní návrhy se dotýkají všech odvětví souvisejících s čistou energií: výzkumu a inovací, dovedností, budov, průmyslu, dopravy, digitálního sektoru, financí a řady dalších. Tato opatření dají všem evropským občanům a podnikům prostředky k tomu, aby mohli z přechodu na čistou energii vytěžit co nejvíce.“

Miguel **Arias Cañete**, komisař pro opatření v oblasti klimatu a energetiku, prohlásil: „Naše návrhy přinesou silnou tržní poptávku po nových technologiích, vytvoří vhodné podmínky pro investory, dají větší možnosti spotřebitelům, zlepší fungování trhů s energiemi a pomohou nám splnit cíle v oblasti klimatu. Obzvláště hrdý jsem na závazný cíl 30% zvýšení energetické účinnosti, neboť omezí naši závislost na dovozu energie, vytvoří více pracovních míst a povedou k dalšímu snížení emisí. Evropa je na pokraji revoluce v oblasti čisté energie. Stejně jako v případě Pařížské dohody i zde uspějeme pouze tehdy, budeme-li spolupracovat. Komise těmito návrhy ukázala cestu ke konkurenceschopnějšímu, modernějšímu a ekologičtějšímu energetickému systému. Nyní spoléháme na to, že Evropský parlament a členské státy jej pomohou uskutečnit.“

Balíček Komise „Čistá energie pro všechny Evropany“ byl navržen tak, aby bylo patrné, že přechod na čistou energii je růstovým odvětvím budoucnosti – vyplatí se do něj investovat. v roce 2015 přilákala čistá energie v celosvětovém měřítku investice ve výši přes 300 miliard eur. EU má nyní možnost využít své politiky pro výzkum, vývoj a inovace, a vytvořit tak z této transformace konkrétní průmyslovou příležitost. Balíček od roku 2021 mobilizuje veřejné a soukromé investice ve výši až 177 miliard eur ročně, a může tak v následujícím desetiletí vyvolat až 1% růst HDP a vytvořit 900 000 nových pracovních míst.

Legislativní návrhy v rámci balíčku „Čistá energie pro všechny Evropany“ se týkají energetické účinnosti, energie z obnovitelných zdrojů, koncepce trhu s elektřinou, zabezpečení dodávek elektřiny a pravidel správy pro energetickou unii. Kromě toho se navrhuje další směřování v oblasti ekodesignu a strategie pro propojenou a automatizovanou mobilitu.

Balíček také obsahuje opatření s cílem urychlit inovace v oblasti čisté energie a renovovat budovy v Evropě. Přináší opatření, která mají podpořit veřejné a soukromé investice, napomoci konkurenceschopnosti průmyslu EU a zmírnit společenský dopad přechodu na čistou energii. Zkoumáme rovněž způsoby, jak by EU mohla dále zastávat vedoucí postavení v technologiích a službách

v oblasti čisté energie a pomáhat tím třetím zemím při dosahování jejich politických cílů.

Souvislosti

V říjnu 2014 schválila Evropská rada rámec politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030, v němž si EU stanovila ambiciózní cíl snížit domácí emise skleníkových plynů do roku 2030 v celé své ekonomice alespoň o 40 %. Správnost přístupu EU potvrzuje Pařížská dohoda. Provádění rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 dohodnutého na zasedání Evropské rady patří mezi priority v rámci činností navazujících na Pařížskou dohodu.

EU posiluje prostředí příznivé pro přechod k nízkouhlíkovému hospodářství prostřednictvím celé řady provázaných politik a nástrojů, které odráží strategii pro energetickou unii, jednu z deseti priorit Junckerovy Komise.

Komise již předložila hlavní návrhy, jejichž účelem je uskutečnit cíl EU v oblasti snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030. v roce 2015 představila návrh reformy systému obchodování s emisemi, který má zajistit potřebné snížení emisí v energetice a energeticky náročných odvětvích. v létě 2016 Komise předložila návrhy na urychlení přechodu k nízkouhlíkovému hospodářství v ostatních významných odvětvích evropské ekonomiky. Dnešní návrhy představují klíčové chybějící prvky, díky nimž bude plně realizován rámec politiky EU v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030, zejména v oblasti obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti.

K veškerým legislativním návrhům souvisejícím s energetickou unií, jež Komise předložila v letech 2015 a 2016, musí Evropský parlament i Rada přistupovat jako k prioritě.